

Osoby ty jsou tedy beztrestnými pouze tehdy, když k ukrývání nepřistoupilo další trestné činění, ke kterémuž dlužno počítati též svádění osob třetích (Rozh. Víd. č. 3012, 3734, 4163). S tímto názorem nesouhlasí Löffler (Oesterreichische Rechtsprechung in Strafsachen č. 108) v poznámkách k rozhodnutí nejv. s. víd. č. 3734 sb. a dovolává se v těchto poznámkách panující teorie, najmě Fingra a Lammasche, byť i jich odůvodnění neuznával. Přes to Nejvyšší soud setrval při onom názoru, neboť ustanovení §u 5 odstavec druhý tr. zák. jest doslovem §u 216 tr. zák. vyloučeno a nelze se ho proto k odůvodnění opačného názoru dovolávati. Jest správným, že, jak Löffler vytýká, v důsledku tohoto právního nazírání zůstává beztrestným ten příbuzný, který by používal někoho jako nástroje, ale tu by byl takový příbuzný přímým pachatelem a nezapříčinoval by jinou trestnou činnost, než ukrývání, pro něho jako pachatele beztrestné. Co se dotýče další výtky, činěné v onom článku, že beztrestným by byl i ten, kdo by navedl příbuzného pachatele k jeho ukrytí, jest to důsledkem teorie o akcesorní povaze spoluviny, nyní sice v nauce částečně (Dr. Průšek, Právo trestní z r. 1912 str. 129 a 136) napadené, ale do platného dosud trestního zákona pojaté. To však nejsou vady, přivoděné uvedeným právním nazíráním, v zákoně odůvodněným, nýbrž jsou to nedostatky zákona, jenž nepamatoval na tyto případy, které proto podle článku IV. uvoz. zák. k tr. zák. nemohou býti stihány. Nemůže se proto obžalovaná dovolávati dobrodiní §u 216 tr. zák.

Při uvažování otázky subjektivní bude se nalézacímu soudu řídití těmito zásadami: První podmínkou zločinu ukrývání podle §u 214 tr. zák. jest zatajení pŕtahů, které by mohly vésti k objevení zločinu nebo pachatele zločinu. V subjektivním směru vyžaduje se tudíž na straně ukrývače vědomí, že jde o zjištění zločinu, nebo pachatele zločinu. Musí tudíž ukrývači býti povědomo, že na straně pachatelově jde o zločin, musí mu tedy býti známy skutkové známky, které pachatelovo jednání kvalifikují jako zločin; kdyby tyto známky ukrývači známy nebyly a on měl za to, že podle skutkových známek ukrývá pouze pŕtahy soudem stíhaného přestupku nebo pachatele takového přestupku, dopustil by se pouze přestupku podle §u 307 tr. zák. Bude tudíž zjistiti, zda bylo sváděné Boženě Z-ové z povahy pachatele, ceny nebo odcizených věcí známo, že jde o krádež zločinnou. Ač jest nedokonané svádění ke zločinu podle §u 9 tr. zák. činem svého druhu (delictum sui generis), přece pojmově blíží se návodu ve smyslu §u 5 tr. zák. Z pojmu návodu podle §u 5 tr. zák. a z doslovu §u 9 tr. zák. »ke zločinu vyzývá« vyplývá, že jest nutno, by též svádějící věděl, že jde o zločin. Kdyby svádějící nevěděl, že jde o zločin, tu, i kdyby se svedený dopustil pak ukrývání podle §u 214 tr. zák., šlo by na straně svůdce o pouhý přestupek podle §u 307 tr. zák. To plyne právě z akcesorní povahy spoluviny a z nauky o excesu pachatelově. Bude tudíž též zjišťovati, zda obžalovaná věděla, že se její syn dopustil krádeže zločinné (podobně rozh. víd. 3011 a 3654).

Čís. 2240.

Bylo-li trestní řízení skončeno přerušením podle §u 426 voj. tr. ř., zaniká pravomoc vojenských trestních soudů pro obecné trestné činy

ukončením poměru jejich pravomoc zakládajícího (činné služby), ne- učinil-li příslušný vojenský úřad nebo soud před ukončením tohoto poměru opatření, směřující ku přípravě nebo zahájení trestního řízení.

(Rozh. ze dne 12. ledna 1926, N I 135/25.)

Nejvyšší vojenský soud sdělil Nejvyššímu jako zrušovacímu soudu, jak hodlá rozhodnouti spor o příslušnost mezi vojenským prokurátorem v Praze a státním zástupcem v Praze v trestní věci proti Františku M-ovi pro zločin krádeže, a požádal podle §u 39 voj. tr. ř. o sdělení názoru Nejvyššího soudu.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací projevil souhlas s tím, by bylo uznáno, že pokračovati v tomto řízení trestním, odloženém vojenským prokuratorem podle §u 426 v. tr. ř., přísluší civilním soudům trestním. Souhlas svůj opřel o tyto

důvody:

Podle trestních spisů zahájil vojenský prokurátor v Praze dne 25. září 1919 proti pěšáku Františku M-ovi trestní vyhledávání u divisiního soudu v Praze proto, že bylo proti němu podezření, že v polovici ledna 1919 odcizil námořníku Václavu D-ovi jeho vojenský plášť v ceně 120 Kč. František M., jenž tehdy patřil k pěšímu pluku 106, byl dne 30. srpna 1919 vojenskou policií v Praze zatčen a předán do vojenské nemocnice na léčení, odkud měl po vyléčení býti poslán k pěšímu pluku 21 na Slovensko. Dne 30. září 1919 byl u štábního oddělení náhradního praporu pěšího pluku 21 presentován a dne 3. října 1919 poslán k strážnímu praporu Velké Prahy čís. IV., I. setnina. Dne 9. prosince 1919 byl slyšen u divisiního soudu v Praze jako obviněný, další obeslání k výslechu u téhož soudu byla však bezvýsledna, ježto M. zatím skončil svou vojenskou službu a nemohl býti vypátrán. Proto vojenský prokurátor přerušil dne 17. července 1920 trestní řízení proti němu podle §u 426 v. tr. ř. Když se pak dne 23. července 1925 dozvěděl od policejního ředitelství v Praze o jeho pobytu, navrhl dne 24. července 1925, by divisiní soud odstoupil spisy podle §u 402, 16, 139 v. tr. ř. a článku III. zákona ze dne 19. prosince 1918, čís. 89 sb. z. a n. státnímu zástupci v Praze; ten však vrátil spisy dne 31. července 1925 divisinímu soudu zpět s poukazem na § 16 odstavec druhý v. tr. ř. Vojenský prokurátor však neuznává, odvolává se na ustanovení §§ 16, 402 v. tr. ř., své příslušnosti.

Je nepochybné, že příslušnost vojenských trestních úřadů byla podle §u 16 odstavec druhý v. tr. ř. založena tím, že proti Františku M-ovi bylo zahájeno v době, kdy konal činnou službu vojenskou, trestní řízení; to však bylo u vojenského soudu skončeno přerušením jeho vojenským prokuratorem dne 13. července 1920 podle §u 426 v. tr. ř., kdy pobyt M-ův nemohl býti vypátrán. Poněvadž jde o znovuzahájení trestního řízení, po případě o pokračování v něm ve smyslu §u 402 v. tr. ř., platí podle ustanovení posledního odstavce tohoto zákonného předpisu obdobně ustanovení §u 16 v. tr. ř. Podle něho pak zaniká pravomoc vojenských trestních soudů pro obecné trestné činy ukončením poměru

pravomoc jejich zakládajícího, ovšem, neučinil-li příslušný vojenský úřad nebo soud před ukončením tohoto poměru nějaké opatření, směřující ku přípravě nebo zahájení trestního řízení. To se v projednávaném případě nestalo, ježto se vojenský prokurátor dozvěděl o pobytu M-ově dne 23. července 1925, kdy poměr jeho, zakládající vojenskou pravomoc nad ním, totiž vojenská činná služba, již pominul. Pro správnost uvedeného názoru mluví i ustanovení §u 386 odst. druhý v. tr. ř., podle něhož přestává příslušnost vojenských soudů, má-li trestní řízení v neprospěch obviněného býti obnoveno v době, kdy stíhání pachatele pro trestný čin, jenž jest předmětem obnovy, podle §u 16 v. tr. ř. u vojenských soudů nemůže býti zahájeno.

Čís. 2241.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Skutková podstata urážky presidenta ve smyslu prvního odstavce §u 11 zákona vyžaduje v objektivním směru projev, dotýkající se hrubě zneuctívajícím způsobem cti presidenta, subjektivně pak, by projev tohoto rázu byl provázen pachatelovým úmyslem, ublížití presidentově cti, a jeho vědomím, že projev je vhodným a způsobilým prostředkem, by presidentu bylo na cti ublíženo a že jde zejména o projev jej hrubě zneuctívající.

Pouhé poukazování na domnělé nedostatky presidentovy neb upírání mu dobrých vlastností samo o sobě nemusí býti projevem, presidenta (hrubě) zneuctívajícím.

Pokud sem nespadá výrok, že se president »tady na své místo nehodí«.

(Rozh. ze dne 13. ledna 1926, Zm I 650/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Jičíně ze dne 30. července 1925, jímž byl obžalovaný podle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin urážky presidenta republiky podle §u 11 čís. 2 zákona ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n., pokud čelila proti rozsudkovému výroku, jímž byl obžalovaný sprostěn z obžaloby pro výrok z léta 1924, zrušil napadený rozsudek v tomto bodě jako zmatečný a věc odkázal na příslušný nyní okresní soud v Jičíně, by ji v rozsahu zrušení znova projednal a rozhodl. Naproti tomu zavrhl zmateční stížnost, pokud napadla rozsudkový výrok, jímž byl obžalovaný sprostěn z obžaloby pro výrok z března 1924.

D ů v o d y:

Veřejná obžaloba vinila obžalovaného, že v K. jednou asi v březnu 1924 a opětně někdy v létě 1924, tedy opětovně před více lidmi při různých příležitostech presidentu republiky hrubě zneuctívajícím projevem na cti ublížil a že se tím dopustil přečinu podle §u 11 čís. 2 zákona na ochranu republiky. Výrok pronesený obžalovaným v března 1924 »vláda si dělá sama co chce, Masaryk a Beneš byli dobří v Rusku,